

Република Србија
В Л А Д А
САВЕТ ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ
ПРЕПОРУКА МЕХАНИЗАМА УН
ЗА ЉУДСКА ПРАВА
Дана: 19. марта 2019. године
Београд

З А П И С Н И К

са Седме седнице Савета за праћење примене препорука
механизма Уједињених нација за људска права

Седница је одржана у четвртак, **05. јула 2018. године** од 10,00 до 12,00 часова у сали 129 у источном делу Палате „Србија”, Булевар Михајла Пупина бр. 2.

Седници су присуствовали:

- **Сузана Пауновић**, в.д. директора Канцеларије за људска и мањинска права и председник Савета за праћење примене препорука механизма Уједињених нација за људска права, председник;
- **Борис Холовка**, Шеф одсека за људска права, Министарство спољних послова, члан;
- **Зоран Лазаров**, помоћник министра унутрашњих послова, члан;
- **Чедомир Бацковић**, помоћник министра правде, члан;
- **Ференц Вицко**, државни секретар у Министарству здравља, члан;
- **Иван Бошњак**, државни секретар у Министарству државне управе и локалне самоуправе, члан;
- **Југослав Милачић**, саветник министра, Министарство за европске интеграције, члан;

Замене чланова:

- **Александра Ђорђевић** из Министарства културе и информисања;
- **Драгана Савић**, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Седници нису присуствовали следећи чланови Савета: **Србислав Цвејић**, државни секретар у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања; **Ивана Дедић**, в.д.помоћника министра у Министарству културе и информисања и **Анамарија Вичек**, државни секретар у Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

Такође су били присутни и представници независних тела: **Катарина Јокић** и **Милан Гајовић** из канцеларије Заштитника грађана и **Славица Николић** из канцеларије Повереника за заштиту равноправности.

Седници су присуствовали и следећи представници међународних организација и организација цивилног друштва: **Милан Марковић**, шеф Тима за људска права Уједињених нација у Србији, **Ана Продановић**, Канцеларија УНИЦЕФ-а, **Соња**

Тошковић, директор Београдског центра за људска права и **Душан Покушевски**, Београдски центар за људска права, **Милан Антонијевић**, директор Комитета правника за људска права - YUCOM, **Милена Васић**, Комитет правника за људска права - YUCOM, **Лазар Стефановић**, Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом – MDRI-S, **Милан Алексић**, организација Атина, **Данка Ђукић**, Мрежа организација за децу – МОДС, **Данило Ђурчић**, А11 Иницијатива за економски и социјални развој, **Сања Ђурица**, Међународна мрежа помоћи ИАН, **Иванка Јовановић**, директор Националне организације особа са инвалидитетом Србије - НООИС, **Биљана Дучић** Национална организација особа са инвалидитетом Србије - НООИС, **Гордана Грујичић**, Организација 484, **Марија Анђелковић**, организација АСТРА, као и независни експерт **Дамјан Татић**, члан Комитета УН за права особа са инвалидитетом.

Испред Канцеларије за људска и мањинска права, седници су присуствовали: Данијела Јанковић, Светлана Ђорђевић, Владимир Шоћ, Тања Срећковић, Марко Јовановић, Кристина Брковић, као и консултант Душан Игњатовић.

Седницу је отворила др Сузана Пауновић, председник Савета за праћење примене препорука механизма Уједињених нација за људска права (у даљем тексту: Савет), констатујући да постоји кворум. Затим се захвалила присутним члановима, представницима државних органа, цивилног друштва, независних институција и представницима међународних организација које прате рад овог Савета и које истом, као и министарствима у Влади и службама Владе помажу да послове везане за праћење препорука добијених од Уједињених нација спроводе брже и ефикасније.

Председница Савета је истакла да је сав радни материјал достављен благовремено присутнима.

У наставку рада Савета, госпођа Пауновић је упознала присутне са садржајем материјала, а посебно Дневним редом за седму седницу који подразумева, као прву тачку, усвајање самог Дневног реда; затим усвајање Записника са претходне, шесте седнице Савета; усвајање извештаја о раду Савета за период април - јун 2018. године; упознавање Савета са активностима РС ка Уједињеним нацијама; представљање заједничких активности Савета и организација цивилног друштва на развијању индикатора као инструмената за праћење примене препорука уговорних тела УН за људска права и мерљивог учинка ресора; представљање активности на повезивању Циљева одрживог развоја са препорукама уговорних тела Уједињених нација; информације о реализације кампање поводом 70. годишњице од усвајања Универзалне декларације о људским правима; информације о израђеном сајту Савета за праћење примене препорука механизма УН за људска права и као последњу тачку - потписивање меморандума о сарадњи. Дневни ред је усвојен једногласно, а затим и Записник са шесте седнице, у који је унет коментар Министарства унутрашњих послова, као и Извештај о раду Савета.

Након тога, председница је прешла на следећу тачку дневног реда која се односила на упознавање Савета и присутних са активностима РС ка Уједињеним нацијама и том приликом подсетила је да је у овом периоду, између шесте и седме седнице Савета, било додатних активности које се тичу Трећег циклуса Универзалног периодичног прегледа, као и активности које се тичу Извештаја о примени препорука 15, 33 и 39 Комитету за људска права Уједињених нација, за који је наша држава имала

краћи временски рок за достављање. Наиме, Влада РС је 26. априла усвојила Закључак о усвајању одговора Републике Србије на препоруке добијене у Трећем циклусу УПР тако да је званично од укупно 190 препорука, прихваћено 175, а нотирано 15 препорука. Достављен је и Извештај о примени препорука 15, 33 и 39 из закључних запажања Комитета за људска права у вези са Пактом о грађанским и политичким правима. Влада је усвојила извештај 14. јуна 2018. године, ресори су учествовали у његовој припреми, а извештај са закључком Владе је доступан такође на сајту Канцеларије за људска и мањинска права.

Након тога, председавајућа је дала реч консултанту Душану Игњатовићу који је представио активности са организацијама цивилног друштва на индикаторима, као и даљем усавршавању Плана за праћење препорука. Наведено је да су у току два сета активности, један који се односи на рад са Центром за права детета и израдом матрице индикатора за препоруке Комитета за права детета и други који се тиче израде осталих индикатора, где највећу подршку пружају Мисија ОЕБС у Србији и Тим за људска права УН у Србији. Консултант се осврнуо на одржане радионице, чија је тема била израда индикатора, као и на велики значај истих имајући у виду да свака добијена препорука механизма УН за људска права у себи садржи више мањих, те се заправо ради о далеко већем броју препорука за које су индикатори неопходни како би се олакшало њихово праћење. Господин Игњатовић је навео и да предстоји даљи рад са представницима ресора, како би дошли до консензуса око развијених индикатора, али и даље повезивање свих препорука са Циљевима одрживог развоја.

Директорка Београдског центра за људска права, Соња Тошковић, представила је рад на индикаторима из перспективе цивилног сектора. Она се сложила са констатацијом консултанта Душана Игњатовића о важности израде индикатора и навела да је цео процес био веома инспиративан и значајан и да се нада да ће и ресори препознати значај овога и да ће се негде пронаћи заједнички језик и дијалог, када је реч о овим препорукама. У погледу самих индикатора, госпођа Тошковић је истакла да мисли да је ово био један позитиван помак у смислу форума где су заједно седеле организације цивилног друштва и представници ресора, што није лак посао. Тошковић је навела да је основана и Платформа организација за сарадњу са механизмима УН за људска права, која тренутно броји 15 организација цивилног друштва, као и то да је рад Платформе организован у више тематских група - у области тортуре, права особа са инвалидитетом, права избеглица, миграната и тражилаца азила, права детета, родне равноправности, права ЛГБТ особа, економских, социјалних права као и политичких и грађанских права.

Председавајућа је затим представила наредну тачку, шесту по реду, која се односи на повезивање препорука са Циљевима одрживог развоја из Агенде 2030 и дала реч Милану Марковићу. Он је истакао да су ове активности од значаја у погледу олакшавања имплементације и достизања тих циљева, као и приказивања да то нису никакве нове активности нити нове обавезе ни за једну од страна, већ да је то један специфичан фокус на достизање тих циљева који су у складу са добијеним препорукама, у вези са стандардима људских права за Републику Србију. Почетни корак јесу матрице које доводе у директну везу сваку препоруку која је добијена у последњих годину и по или две, за четири уговорна тела - Комитет за права особа са инвалидитетом, Комитет за људска права, Комитет против расне дискриминације, као и Комитет за социјална и економска права. Направљена је директна веза између сваке од тих препорука, сваког

циља који је релевантан као и индикаторима и носиоцима и носитељкама људских права који су релевантни за ту конкретну препоруку.

Реч је затражио и експерт Дамјан Татић који је истакао да су све активности које су представљене и које се одвијају у Србији на трагу трендова који су тренутно у Женеви и у Њујорку, у седиштима Уједињених нација, као и то да је све веома обећавајуће и на добром путу. Господин Татић је затим представио и рад Комитета УН за права особа са инвалидитетом, чији је члан, као и новине из претходног периода. Истакао је са жаљењем да се неке активности због недовољног буџета неће наставити, али је и најавио доношење нових општих коментара

Председавајућа је предложила да се у План за испуњавање препорука унесу две додатне колоне - прва повезаност са Циљевима одрживог развоја и друга која се односи на индикаторе и упитала чланове да ли су сагласни. Сви чланови и присутни су се усагласили са предлогом.

Милан Марковић, шеф Тима за људска права УН у Србији, представио је активности планиране за 2018. годину, имајући у виду да се обележава 70 година од усвајања Универзалне декларације за људска права. Навео је да је у току снимање кампање посвећене људским правима и обележавању ове годишњице, као и то да су у исту укључени представници државних органа, организација цивилног друштва и независних државних органа. Почетак кампање планиран је за септембар 2018. године, док ће се у децембру, када се обележава Међународни дан људских права, одржати разни догађаји који ће укључивати све релевантне актере и теме од значаја.

Марко Јовановић, саветник у Канцеларији за људска и мањинска права, представио је нови сајт Савета који је израђен и стављен у функцију на адреси vladinsavetun.ljudskaprava.gov.rs. На овом домену планирано је приказивање како рада самог Савета, тако и активности организација цивилног друштва. Организацијама је остављена опција да слободно допринесу функционисању овог сајта, достављањем прилога од значаја и предлога за банере на сајту.

Лазар Стефановић из Иницијативе за права особа са менталним инвалидитетом изнео је ставове организација цивилног друштва поводом измена Закона о социјалној заштити. Он је истакао да су представници забринути јер нема у јавности званичних информација о томе докле се стигло са тим процесом, као и то да информације које су спорадично добијене говоре о изменама које нису у складу са препорукама Комитета за права особа са инвалидитетом, као ни са препорукама многих других уговорних тела па и Савета Европе, као што је повећање дозвољеног броја корисника у институцијама социјалне заштите и омогућавање принудног смештања особа са инвалидитетом у установе социјалне заштите. Господин Стефановић је навео да би у новом закону или изменама и допунама старог, требало обавезно укључити и препоруке које добијамо, као и то да би радни центри као категорија морали бити брисани јер представљају неадекватан начин ангажовања особа са инвалидитетом, који су сегрегишући и онемогућавају особама са инвалидитетом да имају приступ отвореном тржишту рада. Он је поставио питања заменику члана, Драгани Савић из Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања да ли је поступак у току; да ли је покренут поступак; ако јесте, да ли је сачињена радна група; ко су чланови радне групе; зашто

цивилно друштво о томе није обавештено; шта се дешава са јавним консултацијама, као и јавном расправом.

Драгана Савић, заменик члана испред Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, одговорила је да је Закон о социјалној заштити тренутно у изради, да је радна група формирана, али да не може дати детаљне информације. Госпођа Савић је истакла да ће на сва питања која су легитимно постављена одговоре доставити преко Канцеларије за људска и мањинска права, као представник Министарства. Договорено је да МДРИС посредством Савета, тј. Канцеларије за људска и мањинска права која пружа стручно техничку и административну потпору раду Савета, достави питања од интереса Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Представници Националне организације особа са инвалидитетом, такође су изразили забринутост поводом Закона о социјалној заштити и његових измена, а посебно због чињенице да НООИС као кровна организација није позвана још увек да учествује у процесу. Представник МРЗБСП укратко је одговорила да постоји нацрт који је још у радној верзији, али да је сигурна да Закон сигурно неће бити донет без јавне расправе и без консултације Цивилног сектора.

Соња Тошковић, председница Београдског центра за људска права, изразила је жаљење јер је Србија пропустила да ратификује Опциони протокол уз Пакт о економским, културним и социјалним правима јер је тиме грађанима ускраћен још један механизам заштите људских права, посебно у области економских и социјалних права која су најугроженија. Истакла је да би било добро дискутовати даље о овом питању чиме би се потенцијално могло довести до промене става о ратификацији. Тошковић се затим осврнула на одговоре на препоруке 15, 33 и 39. Истакла је да је јако значајно што се те информације објављују на сајту Канцеларије, а сада и на новом сајту, јер и цивилно друштво прати имплементацију препорука. Навела је да одговори нису сасвим задовољавајући, а да су нека питања и остала без одговора.

Председавајућа се захвалила на свим коментарима и сугестијама и истакла да су сви извештаји рађени на основу добијених прилога релевантних ресора, али и подсетила све присутне на то да је Савет одлично место за развијање овакве дискусије и размене мишљења.

На крају седнице, др Пауновић је дала реч представницима организација А11 Иницијатива за економски и социјални развој, АСТРА и Међународне мреже помоћи ИАН који су укратко приказали рад организација које заступају, захвалили се на могућности да учествују у раду Савета и изразили велико задовољство што ће закључити Меморандум о сарадњи са Саветом.

Записник сачинила

Кристина Брковић